

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 277.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, NOVEMBER 25th, 1930.

LETO XXXII. — VOL. XXXII.

Suhači trdijo, da bodo za predsedniške volitve imeli lastno stranko

Washington, 23. novembra. — Nova politična stranka se bo rodila v letu 1932, ako bo republikanska kot demokratska stranka zapustila prohibicijske principe. Tako je danes prerokoval dr. Clarence True Wilson, načelnik metodistovske cerkve za javno moralo in prohibicijo. Prihodnji mesec ima metodistovska sekta važno konferenco, in ob tej priliki bo dr. Wilson povdarjal potrebo take stranke. "Vsakdo kdor misli, da mi suhi ne bomo nasprotovali predsedniku Hooverju," se je izjavil dr. Wilson, "ako Hoover spremeni svoje stališče glede prohibicije, se jako moti. Nasprotovali bomo Hooverju enako, kot smo nasprotovali v letu 1928 Smithu, ki je bil za prepoved prohibicije. Prepričani smo, da se niti republikanska, niti demokratska stranka ne bo tekom volivne kampanje v letu 1932 izjavila za prohibicijo, toda kakor hitro se to zgodi, tedaj bodo suhači ustanovili svojo lastno politično stranko, in prepričani so, da bodo zmagali z ogromno večino. To pomeni, da bomo imeli v l. 1932 največji politični boj, kar smo jih še kdaj doživeli v Zedinjenih državah. Tudi dogodki tekom civilne vojne, ko je padlo en milijon ameriških državljanov, ni so bili tako pomembni, kot bodo boji med mokrimi in suhimi v letu 1932. Prijatelji prohibicije bodo zapustili republikansko kot demokratsko stranko v tako ogromnem številu, da od obeh strank ne bo ostalo drugega kot pogorišče. Amerika je suha, in suhači imajo inteligentne prijatelje, ki bodo gledali na to, da Amerika ostane suha." To je izjava enega prvih suhaških voditeljev v Ameriki, in kot se sodi v dobro informiranih političnih krogih, igrajo suhači svojo zadnjo karto; pri kateri pa bodo izgubili.

Fantič je dal življenje za konja

Lorain, O., 23. novembra. — Louis Leach, 14 let star fant, je šel v hlev, kjer se je nahajal konj njegovega očeta. Hlev je začel goreti. Ker je fant vedel, da je konj zelo priljubljen očetu, je šel sam v hlev, toda je pri tem našel smrt. Par minut pozneje, ko je fant prišel v hlev, se je slednji porušil zaradi ognja, in ruševine so pokopale fanta pod seboj. Tudi konj, katerega je hotel Louis rešiti, je našel smrt v ognju.

Vogelni kamen

V četrtek, 27. novembra, praznujemo Zahvalni dan. In ta dan bo ostal tisočletim Slovencem v Clevelandu v večnem spominu, ker se bo na ta dan posvetil vogelni kamen nove cerkve sv. Vida. Mnogo društev nastopi korporativno, in sam škof bo popoldne pomagal pri vlaganju vogelnega kamna nove cerkve, ki se gradi na Glass Ave. in 61. cesti.

162 družin prosi

Dobrodelne družbe v Clevelandu niso še nikdar imele toliko prošenj za podporo, kot preteklega dne, 162 družin se je samo v nedeljo oglasilo za podporo, rekoč, da nimajo niti drobtine za jesti. Posamezne dobrodelne družbe podpirajo v teh dnevih 6500 podpornih potreb in lačnih družin.

Ženske se prav nič ne zani- majo za politiko in svo- je državljanstvo

Washington, 24. novembra. — Ženske v Zedinjenih državah se prav nič ne zanimajo za politiko in za izvajanje svojih državljanskih pravic, do katerih so upravičene glasom 19. amandamenta ameriške ustave. Leta 1920 je kongres odobril devetnajsti amandament in tri četrtine držav je istega odobrilo, kar je dalo ženskam absolutno volilno pravico v vseh ozirih, kot jo imajo moški. Toda ameriške ženske se v ogromni večini ne poslužujejo te pravice. Tudi moški nimajo radi, da grede njihove žene in hčerke na volišče, in posledica tega je, da je še vedno štiri petine žensk, ki ostajajo doma na volivni dan. Le bogate ženske in fanatične zagovornice ženske volivne pravice prihajajo na volišče. Osemsto raznih družabnih organizacij, ki se pečajo s političnim ustrojem v Ameriki, je zadnje čase obiskalo nad dva milijona ameriških domov in vpraševali so ženske same, če se zanimajo za izvajanje volivne pravice. V 70 slučajev izmed sto so ženske izjavile, da jim volivna pravica ni pri srcu, da so zadovoljne, da so doma pri svoji družini, in naj ne morejo skrbijo za politiko, ker one nimajo ne časa, ne volje za to. Poleg tega se je možem, ki so ameriški državljanji, silno zamerilo, ker so nastavljene ženske kot uradnice v volivnih kočah. To je vzrok, da je zadnja leta ostalo doma na milijone mož na volivni dan. Poleg tega, da možje sami radi ne volijo, pa pride še dejstvo, da so ženskam volitve še bolj nepotrebne, in da se le malo žensk udeleži volitev. Politični izvedenci so začeli študirati ta položaj, in bodo začeli z enako propagando, da se ženskam odvzame volivna pravica, kot so gotovi krogi začeli s propagando, da se odpravi 18. odstavek glede prohibicije.

Številna pisma

Iz dopisov, ki jih čitate v Ameriški Domovini, je razvideti, kako se ne samo naši ljudje, pač pa tudi druge narodnosti, zlasti Amerikanci, zanimajo za slovenski radio program. In v vsakem pismu se zahteva, da se igra za posameznike gotove polke, valčke ali pesmi. Če bi mogli vsem ugoditi, bi nas vzelo najmanj 2000 ur na leto. Prizadevali pa si bomo, da ustrezemo, kolikor je pač v danih razmerah mogoče.

Slovenska koračnica

Poznani slovenski skladatelj Jos. Pavčič je priredil zadnje čase več slovenskih koračnic, v katerih so posnete slovenske popevke. Columbia grafofonska družba je te koračnice posnela in priredila za javnost več plošč. Mr. Frank Černe nam je preteklo soboto demonstriral eno tako ploščo in nam je jako ugaljal. Želimo le, da bi se ta plošča med narodom zelo razširila.

Društvo Euclid

Prav prijazno ste vabljeni, da se udeležite v sredo, 26. novembra, prijetne domače zabave, ki jo priredi društvo Euclid, št. 29 S. D. Zveze. Zabava se vrši v špeltotovi dvorani v Noble, O. In tudi purana boste lahko dobili na tej veselici. Igral bo izvrsten orkester. Le pridite! Vi boste imeli lepo, domačo zabavo.

Demokrati bodo baje pomagali republikancem!

Originalno društvo Zarja ima lepo predstavo na Zahvalni dan

Recite, kar hočete, pevsko društvo "Zarja" je imelo vselej lepe prireditve v naši naselbini, in ljudje so se v velikem številu udeleževali teh prireditev. Zanimam je, da so nepoklicani faktorji ustvarili spor v pevskem društvu "Zarja," ki je bilo kolikor toliko neodvisno, toda osebnostne ambicije dveh ali treh ljudi so skušale razbiti društvo. Kako bo ta stvar končno še izšla, o tem bodo govorile sodnije, nas pa zanima v tem času, da opozorimo občinstvo na izvanredno zabavo in predstavo, katero priredi originalno društvo "Zarja" v Slovenskem Narodnem Domu. Poleg par ljudskih pesmic bodo vpriporili tudi pomembno igro "Grobovi bodo spregovorili." Društvo je ob tej priliki izdelalo lep program, ki bo občinstvu na razpolago na dan prireditve. Vsi ljubitelji petja, poštenega društva in dobre zabave, ki se vrši po prireditvi, so vendarle prošeni, da se udeležijo v čim večjem številu in tako dokažejo, da imajo še vedno naklonjenost za slovensko pesem, za slovenske prireditve in da jim ni mar osebne sebičnosti. Imeli boste lep večer dobre in poštene zabave.

Novica iz Kanade

Iz Kirkland Lake, Ontario, se nam poroča, da so imeli tam zelo lepo slavnost dne 12. novembra, ko se je poročil Mr. Ivan Žužek z Miss Marico Zgonc. Po cerkvenem opravilu so se zbrali v žužkovi hiši, kjer so se ves dan prav lepo zabavali. Jeli in pijače, smeja in zabave ni nikomur manjkalo. In naš poročevalce pristavlja: Bog vaju živi, novoporočenca! in tej želji se pridružujemo tudi mi.

Eden pionirjev naselbine se preselil v večnost

Kot smo že včeraj poročali, je nagloma preminul vsem dobro poznani rojak in eden izmed pionirjev slovenske naselbine, Mr. John Blatnik, ki je bil po domače znan kot "Turkov John." Ranjki je bil doma iz vasi Zverž, fara Žužemberk. V Cleveland je došel pred nekaj 38 leti. Prvotno je delal kot priprost delavec v tovarnah. Priredil si je par centov in odprl gostilno, katero je pošteno in vestno vodil skozi mnogo let. Bil je vedno prijatelj našega lista ob vsakem času. Ranjki zapuščata soprogo Ano, dve hčerki, Mrs. Ano Petrich in Dorothy, in tri sinove: Johna, Roberta in Edwarda, ter brata Antona, poleg tega pa dve sestrji, Mrs. Rose Zajc in Mrs. Frances Weichich. Ranjki je bil član društva Ribnica št. 12 SDZ in društva Savca. Pogreb dragega ranjkega se vrši v petek, 28. novembra. Truplo bo pripeljano v hišo žalosti, 6304 St. Clair Ave., v torek popoldne. Pogreb preskrbi A. Grdina & Sons. Bodi blagemu ranjkemu ohranjen časten spomin v naselbini. Saj je bil dobra duša, vedno vnet za vsako dobro stvar, prijazen, pomagal je, kjer je mogel, in bil je dober Slovenec. Preostali družini izrekamo naše prav globoko sožalje!

Skupna društva

V sredo zvečer, 26. novembra, se vrši seja skupnih društev fare sv. Vida, v navadnih prostorih. Prošeni so vsi zastopniki in zastopnice, da se prav gotovo udeležijo.

Poceni obleke

Mr. Jos. Stampfel ima te dni razprodajo finih ženskih in dečkljih oblek. Obleke dobite po \$7.95 in \$4.75. Prosim, da prečitate oglaš.

Banditi so ubili dvoje mla- dih deklet pri roparskem napadu v Chicagi

Chicago, 24. novembra. Osem zakrinkanih mladih roparjev je vdrl v neko gostilno v bližini tega mesta sinoči. Ustrahovali so navzoče goste z revolverji. Gostje so se morali postaviti v kot in držati roke kvišku. Roparjem je zapovedoval neki mladič, star komaj 18 let. In ko so roparji začeli stikati po žepih navzočih gostov in uslužbencev, in so dobili že kakih \$200.00, tedaj je nenadoma odpovedala v prostoru elektrika. Roparji so mislili, da jih hočejo ljudje prijeti, pa so se pričeli umikati iz prostorov. Pri tem so začeli divje streljati. Da je bila zmešnjava še večja, je neki velik pes skakal med roparji in med gosti in divje grizel roparje kot goste. Roparji so v svojem streljanju ubili dvoje mladih deklet, tri osebe so skoro smrtno ranili, pet oseb je pa težko ranjenih. Poleg tega se poroča iz Chicage, da je bilo preteklo nedeljo ubitih od raznih roparjev in avtomobilov še sedem nadaljnjih oseb. Bila je ena najgroznejših nedelj v zgodovini mesta Chicago.

Društvo Kras

Društvo Kras št. 8 SDZ ima danes zvečer svoj sestanek. Gre se radi veselice, ki jo društvo priredi v nedeljo 30. novembra. Vsi člani naj se udeležijo, in ravno tako tudi kuharice in natakarice.

Društvo Lilija

Nocoj zvečer ima društvo Lilija svoj sestanek. Pridite vsi, da se bo vse zašilo in zlikalo. Ženske, prinesite šivanke, moški pa poiščite kaj knofov. Potrebno je, da se stvar reši. — Tajnik.

Tisoče državljanov prosi za delo, da bi postali suhaski agenti

Washington, 24. novembra. — Človek bi ne verjel, toda je resnica, da se oglašuje vsak mesec tisoče ljudi, ki prosijo za delo, da bi postali prohibicijski agenti. Ali je temu vzrok gospodarska depresija, ki prevladuje v deželi, ali pa je prohibicija tako priljubljena, da se Amerikanci zanjo zanimajo več kot za druge stvari. Splošno mnenje pa je, da zvezni prohibicijski uradniki zaslužijo poleg svoje plače kot prohibicijski uradniki, še toliko denarja po strani, da se v resnici izplača postati prohibicijski agent. Zvezna prohibicijska komisija naznanja, da se je priglasilo tekom zadnjega meseca 5860 oseb za prohibicijske agente, 681 oseb se je priglasilo, da bi radi postali upravitelj prohibicijskega urada in nadaljni tisoči iščejo službe v tem ali onem oddelku prohibicijskega urada. General zvezni pravdnik Michell je zahteval od kongresa, da se mu dovoli nadaljnjih petsto prohibicijskih agentov in če kongres to dovoli, tedaj vlada ne ve, koga bi imenovala v doletne urade, ker ima tisoče in tisoče prošilcev. In tudi to je "plemenita preskušnja," kot se je izjavil republikanski predsednik Hoover. Za suhače imajo republikanci dosti dela, za brezposelne delavce jih pa ne briga!

Vest iz domovine

Mrs. Mary Mlinar, 1380 E. 52nd St., nam sporoča: V Ljubici, fara Brdo, je nagloma umrla Ivana Testen, roj. Prek. Zapuščata žalujočega soproga Peregrina, štiri otroke, očeta, staraga 82 let, v Ljubljani dve sestri, Ano Medič in Katarino Belec ter brata Martina. V Clevelandu pa zapuščata dve sestri in sicer Urško Debevec in Mary Mlinar. Ranjka je bila blaga žena in skrbna mati svoji družini. Bog daj pokoj njeni duši!

Na Zahvalni dan

Kot navadno vsako leto, tako se bo tudi letos kegljalo na poznanem Pozelnikovem kegljišču, na 6125 St. Clair Ave., in sicer za lepe dobrote. Na "programu" so purani, petelini in kokoši. Fantje se ta teden že pridno vežbajo za dobrote in kegljajo, da je veselje! Pa se tudi izplača kegljati za take dobrote v teh časih!

Zanimivo predavanje

Nocoj večer se vrši v veliki dvorani javne knjižnice na 55. cesti in St. Clair Ave., zelo zanimivo predavanje mladega slovenskega odvetnika Jos. A. Križmana, ki bo pripovedoval, kako je potoval po Ameriki za "Ameriško Domovino." Predavanje se začne ob osmih zvečer. Vstopnina je prosta.

Darilo

Društvo Carniola Tent št. 1288 The Maccabees, je darovalo \$50.00 za obrambni fond Klubove Zarje. Obrambni odbor se lepó zahvaljuje tem zavednim društvom in želi še mnogo posnemalec.

Banke zaprte

V četrtek, 27. novembra, na Zahvalni dan, bodo vse banke v mestu zaprte. Enako bodo tudi slovenske trgovine v četrtek popoldne zaprte. Preskrbite se s svojimi potrebščinami v pravem času.

Na Zahvalni dan, v četrtek, 27. novembra, "Ameriška Domovina" ne bo izšla.

Drugi slovenski radio kon- cert v tej sezoni je bil jako lep uspeh

Pod vodstvom dr. Wm. J. Lau-sche smo imeli priliko poslušati preteklo nedeljo drugi slovenski radio koncert v tej sezoni, ki se je vršil potom WJAY radio postaje, in prav veseli smo ga bili. Stalna slovenska radio ura na WJAY radio postaji je sedaj od 5. do 6. ure popoldne. Malo težko smo čakali celo popoldne, toda smo bili toliko bolj pozneje veseli, ko se je koncert pričel. Vse je šlo brezhibno. Oznajevanje je bilo dobro, a naš slovenski radio orkester je igral tako, da nam zavidajo Amerikanci to godbo. Radio kritiki v angleških listih pišejo jako laskave besede o našem radio koncertu. Omenil je koncert Mr. Ripley od The Cleveland Press, in ravno tako Mr. Worden od The Cleveland News. Na programu je bila v nedeljo poleg slovenskega orkestra Miss Molly Kozelly, hčerka Mr. Jos. Kozellyja iz West Parka. Njen glas je tako mehoben, njena izgovorjava besed tako točna, da se vam glas nehoti prikupi. Pela je pesmice "Zvedel sem nekaj novega," "Kaj ne bila bi vsela," in "Vsi so prihajali." Upamo, da jo še slišimo. Pravi umetnik na harmonikah je pa Mr. Martin Resnik, ki je igral tako, da ga angleški kritiki v svojih časopisih še posebno omenjajo. To ni navaden igralec, to je umetnik v svojem poklicu. No, štiri minute smo bili prekratki za celo uro, kar se bo prihodnjič popravilo. In: pripravite se za prihodnjo nedeljo. Imeli bomo zopet nekaj lepega, na kar bomo lahko ponosni in veseli.

Državlanska šola

K r je v četrtek, 27. novembra, praznik, ko praznujemo Zahvalni dan, se na isti večer ne bo vršil pouk o ameriškem državljanstvu, pač pa se vrši pouk v sredo, 26. novembra, ob 7. uri zvečer v veliki dvorani javne knjižnice na 55. cesti in St. Clair Ave.

Iz bolnice

Mrs. Bavetz, 449 E. 157th St. se je včeraj vrnila iz bolnice, kamor se je podala pred tremi tedni, kot je bilo svojočasno poročano. V bolnico se je podala radi zadoblenih opeklin. Prijateljice so prošene, da jo obiščejo na domu.

Vogelni kamen

Tajnik društva Ložka Dolina nas prosi, da naznamimo članom, da se slednji v polnem številu udeležijo slavnosti ob priliki pokladanja vogelnega kamna nove slovenske cerkve sv. Vida.

Poroka

V sredo, 26. novembra, se poročita v Jolietu, Ill., Mr. Louis Železnikar, bodoči glavni blagajnik K. S. K. Jednote, ki biva v Chicagi, in Miss Mary Ursich. Nevesta je sestra dr. Ursicha. Iskrene čestitke!

Lepa prilika

Pri slovenskem trgovcu Frank Belaju, 6205 St. Clair Ave. se vrši predbožična razprodaja moških in deških oblek. Poslužite se te lepe prilike!

Vile rojenice

Pri Mr. in Mrs. Sterle se je preteklo soboto oglasila teta štorčila in pustila družini v spomin zalo hčerke. Družina stane na 854 E. 236th St. Iskrene čestitke!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ...\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljke naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 83

No. 277. Tue. Nov. 25th, 1930.

Pet sodnikov

Pet sodnijskih mest bo praznih v Clevelandu pred ali okoli 31. decembra. Zadnje volitve so to povzročile, ko so bili mestni sodniki izvoljeni za Common Pleas sodnike, in je bil poleg tega Common Pleas sodnik Weygandt izvoljen za apelatnega sodnika.

Kadar je izpraznjeno mesto sodnika v tem ali onem mestu, tedaj governor države imenuje namestnike, ki postanejo sodniki toliko časa, dokler se ne vršijo prihodnje volitve. In v tem slučaju imamo v državi Ohio letos izvanredno zanimiv slučaj.

V pet sodnih uradov mora imenovati governor pet sodnikov, in ta governor, ki bo dal imenovanja, je bil sam porazen od naroda pri zadnjih volitvah. Vprašanje nastane sedaj, kako bo governor Cooper imenoval te sodnike. Čuje se, da ima na programu samo poražene kandidate, republikance, ki so propadli pri zadnjih volitvah.

Za pet sodnijskih mest v Clevelandu je danes prišlo 60 kandidatov, med katerimi ima governor izbirati. Oglasila se je odvetniška zbornica v Clevelandu, ki ima v tej zadevi prvo besedo in priporočila je svoje kandidate.

Odvetniška zbornica v Clevelandu je že pred volitvami v novembru mesecu priporočila ljudem svoje kandidate, in razven z eno izjemo, so bili izvoljeni vsi, katere je odvetniška zbornica priporočila.

Od governorja je sedaj odvisno, ali bo poslušal nasvet svojih političnih prijateljev, ki mu svetujejo, da imenuje republikance v izpraznjene sodnijske urade, ali pa naj imenuje može, katere je nasvetovala clevelandška odvetniška zbornica. Med kandidati, katere je ta zbornica imenovala so ljudje vseh strank in prepričan, sposobni možje, ki bodo gotovo verno služili narodu.

V splošnem je bilo zadnja leta v Clevelandu tako, da so ljudje volili sodnike brez razlike na vprašanje, kakšni stranki pripadajo dotični sodniki. In v resnici sodnik ne more biti republikanec niti demokrat ali pristaš kakšne druge stranke, ako hoče pravično soditi vsem ljudem enako.

Toda od republikanskega governorja Cooperja je pričakovati, da bo v zadnjem trenutku, predno se bo ločil iz svojega urada, iz katerega mu je narod velel, da odstopi, imenoval samo svoje pristaše. In ti pristaši so bili poraženi pri zadnjih volitvah. To se pravi, četudi samo za kratko dobo, dajati ljudem nekaj, kar sami ne marajo.

Governor Cooper je dosti pokazal svojo strankarstvo, ko je v avgustu mesecu imenoval za apelatnega sodnika John Cline-a. Pri novembriških volitvah je bil Cline zopet kandidat za sodnika, toda je bil z veliko večino glasov poražen. Znamenje, da governor Cooper ne zna izbirati sodnikov, znamenje, da ne sme slediti svoji volji in upljivom Maschketa, ker ljudje temu silno nasprotujejo.

"Ameriška Domovina" ni interesirana v nobenem kandidatu, razven v enem. In to je odlični clevelandski državljani — George A. Green. Dasi je po prepričanju republikanec, toda jako zmeren, pa je zmogel in zrel za sodnika kot skoro nihče izmed predlaganih kandidatov.

George A. Green je bil svojevčasno pomožni ravnatelj clevelandskih šol, nakar je deset let z nenavadnim uspehom vodil državljanske šole v Clevelandu, lansko leto je pa bil imenovan za člana civilne komisije. Njega je priporočila odvetniška zbornica, zbor sodnikov in vsi pošteni državljani zagovarjajo njegovo kandidaturo.

Sodnik v Clevelandu se ima pečati s tako raznovrstnimi problemi, kot težko kje v drugem mestu. In nihče izmed postavljenih kandidatov ni bolj zmožen, da postane mestni sodnik kot je George A. Green. Poznamo ga zadnjih 20 let, in v teh letih je toliko dobrega storil ne samo za naše ljudi, pač pa za vse druge narodnosti, poleg tega, da je bil vedno polnokrvnen Amerikanec, da bi njegovo imenovanje gotovo naredilo najboljši vtis v Clevelandu. Tozadevno je "Ameriška Domovina" posredovala pri governorju Cooperju.

D O P I S I

Cleveland (Collinwood), O. — Dovolite mi nekoliko prostora v listu Ameriška Domovina, da pojasnim vsem tistim, ki še ne vedo in ki radovedno sprašujejo, kaj se bo vršilo dne 30. novembra v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd., in katere organizacija bo imela tu svoje prireditve. Hočem vam torej na tem mestu ob kratkem povedati, da na gori omenjeni dan se bo vršil v SDD velik koncert s plesom, katerega vprizori slovenska godba "Bled" v proslavo petnajst - letnice svojega obstoja, katerega bo praznovala ta dan. To je velikega pomena tako za člane godbe "Bled," kot tudi za vse one, ki ljubijo glasbo

bil vzrok nestalno delo in so se morali člani preseljevati iz kraja v kraj, kar je povzročilo razpad organizacije. Glavni vzrok, ki pride v poštev, je pa gotovo ta, da člani novo ustanovljene organizacije ne računajo naprej, koliko naporov, truda in stroškov bodo imeli poprej, kot jim bo mogoče samo površno zaigrali kako koračnico ali valček. Zatorej jim pogum upade, ko ne vidijo zaželjenih rezultatov pred seboj, vsled česar enostavno odstopijo in tako onemogočijo, da bi obdržali organizacijo tudi tisti, ki so vztrajni in pogumni in ki bi radi z delom nadaljevali.

Ne more se pa tega reči o godbi "Bled," kajti ona je imela v sebi toliko življenske sile, da je prešla zmagovito preko vseh teh ovir in danes lahko s ponosom zre na svojo prošlost, in da je bilo nje članstvo tako vztrajno, da lahko letos obhaja svojo 15-letnico obstoja, dočim je že toliko podobnih ustanov pozabljanih. Kar se tiče bodočnosti te godbe, izgleda, da se bo še ohranila pri življenju in se v vseh ozirih še izpopolnila, kajti v svoji sredi ima danes polovico članov, ki so tukaj rojeni slovenski mladenci, ki imajo sposobnost in trdno voljo nadaljevati započeto delo. Seve, da se je godba "Bled" obdržala toliko časa, gre priznanje njenim starim članom, kakor tudi tistim, ki so pozneje pristopili in se žrtvovali, da so omogočili njen obstoj.

Zatorej, cenjeni rojaki in rojakinje, se tudi vi izkažite hvaležne tej mali kulturni organizaciji, ki se je skozi petnajst let trudila, da se je obdržala pri življenju, in ji pomagajte s tem, da posetite njeno prireditev dne 30. novembra ter tako dokažete, da ste tudi vi pripravljeni nekaj žrtvovati za svoje kulturne ustanove. Obenem boste pa dali članom godbe "Bled" novega poguma, da se bodo še vztrajneje oprijeli započete delo.

Omeniti moram, da so nam šli slovenski trgovci, razna društva in domovi zelo na roko pri nabiranju glasov, za kar jim naj bo izrečena iskrena hvala.

Odvisno je torej od vas, cenjeno občinstvo, v kaki meri boste posetili naš koncert. Vstopnina je samo 50 centov za osebo kar ni mnogo za tako bogat program, kajti razen godbe bodo nastopili tudi razni znani pevci. Celotni program prireditve bo pravočasno priobčen v listu. Zatorej vam kličem: nasvidenje dne 30. novembra v S. D. Domu na Waterloo Rd., ob 7.30 zvečer! Se vam priporočam za dobro udeležbo

L. Z.

Euclid, O. — Ker opazim bolj malo dopisov iz naše nasebine Euclida, zatorej sporočam javnosti par vrstic, tako da boste vedeli, da smo še pri življenju in zdravi. Kar se tiče dela so razmere pod ničlo, kakor povsod drugod. Delo se odpira samo v časopisih, ne pa po tovarnah, temu dokazuje čim večja brezposelnost, katera narašča od dne do dne, tako da stoji pred nami vprašanje, kdaj da bo boljše.

Kar se pa tiče življenja na društvenem polju, je pa še vse enako nekam živo in veselo. Prireditve imamo vedno dovolj od raznih društev in klubov, katerih imamo precejšnje število v nasebini, akoravno nasebina ni ravno velika. Med temi je tudi dramatično društvo Adria, katero od časa do časa priredi nam kakor predstavo, nam v zabavo in kratek čas. Obenem pa tudi goji in širi kulturno življenje v nasebini. Ravno sedaj se pripravljamo na igro enodejanko pod imenom "Stara mesto mlade," katera se vrši dne 30. novembra v S. Društvenem Domu na 20713 Rech Ave. Pričetek ob 7. uri zvečer.

Podrobnosti ne bom opisoval, omenim pa samo to, da vsakdo, kdor se bo udeležil te predstave, mu ne bo žal; kdor se pa ne bo udeležil, mu bo pa prav gotovo žal, ko bo slišal pripovedovati od drugih, kako lepa predstava

je bila. Kakor vselej, tako bomo gledali tudi sedaj, da bo cenjeno občinstvo postreženo v vseh ozirih. Ker je to prva igra, s katero pričnemo naše dramsko društvo to sezono, zato upamo, da se boste odzvali v polnem številu, kakor ste se še vselej odzvali našemu prijaznemu vabilu. Pripeljite tudi svoje znance in prijatelje seboj. S tem boste pripoznali trud in požrtvovalnost igralcev, kateri so najbolj veseli in zadovoljni, kadar vidijo polno dvorano gledalcev. To je njihovo plačilo in takrat nastopijo veselo in zadovoljno.

Na svidenje 30. novembra! S pozdravom,
Mathew Debevec, tajnik.

Barberton, O. — Pred par leti je v Ameriki zrastle nova organizacija, S. Z. Z., katero smo ženske sprejele z velikim navdušenjem in veseljem. Koj prvo leto je ta organizacija izdala krasno knjigo "Ameriška Slovenka" z mnogimi podučnimi članki in praktičnimi nasveti, ki so nam ženam tako zelo potrebne.

Sedaj ta organizacija izdaja svoj list, mesečnik, kot glasilo, "Zarjo." Kaj bomo v "Zarji?" Zopet same podučne članke. More li katera žena reči: "Meni tega ali onega ni potreba brati; jaz to sama vem." Nikakor ne, kajti vse potrebujemo poduka. Nobena ni tako srečna, da bi znala vse. Ene se dobro razumejo pri kuhi, druge v gospodinjstvu, zopet druge pri vzgoji otrok itd. Tako res vsaka nekaj zna, toda nobena ne vsega. Ali ni torej res glasilo S. Z. Z. najbolj važen list za nas žene, da potom tista dajemo in prejemo nasvete ena od druge.

Sedaj res vprašamo: ali pa ta list res porabimo v svojo korist? Na žalost — ne! Prijela sem novembrovo številko. Vesele odpre, čitam prvi članek izpod peresa č. rev. A. Schiffrerja. Krasna primera sedajni razkošnosti. Drugi članek, v katerem nas pisateljica tako skoro materinsko podučuje glede žen-

ske obleke. Resnica je, kakor pravi, da obleka naredi človeka. Tako berem članek za članek, ki so vsi skrbno sestavljeni le v pomoč in poduk nam ženskam, ako jih le pravilno premislamo. Čitam dalje stran 188: Glasovi članic podružnic. Nič več poduka, nič več razumevanja, sami protesti, grožnje, rezolucije; me zahtevamo to, me hočemo zopet to, konvencija ni imela prav, da je sprejela to in to itd. Rada bi vprašala te članice, kje so bile pa pred konvencijo? Čas razmotrivanja je minil, ni prav sedaj razburjati mirno ljubno ženstvo.

Organizacija je ustanovljena na katoliški podlagi. Res, ustanovile so jo katoliške žene. Pravila govore: v pomoč in izobrazbo slovenske žene v Ameriki, nikakor pa ne v prepri in strankarstvo. Takrat se je sprejemalo vse, kar je katoliškega. Katoličanje smo pa vsi, ki smo krščeni po katoliški veri. Kakšna katoličanka si pa ti ali jaz, ve pa le Bog. Prepogosto se zgodi, da je med nami katoličanki veliko pobejenih grobov. Nikdar se ne bahajmo z imenom, pač pa raje pokažimo biti vredne imena katoliške žene. Ako smo pa mogoče le po imenu katoliške, smo podobne besedam Kristovim, ki je rekel: "To ljudstvom me sicer časti z ustnicami, a njih srce pa je daleč od mene."

Čast in priznanje onim, ki se za to ime potegujejo, a naj bi pomislile, da Bog ni ustvaril sveta prvi dan, pač pa lepo polagoma: eno za drugim. Vihra ni še nikjer storila nič dobrega, tako tudi ne more par članic kar čez noč prenoviti več tisoč žensk v praktične katoličanke.

Ali ni narodni greh, lepo eveltočo organizacijo sedaj cepiti ali celo trgati v cunje? Gotovo bi se vse sčasoma uredilo mirnim potom. Me ženske se pač izmišljamo vsak dan drugače. Ali je to tista hvala, ki smo jo dolžne našim ustanoviteljicam, našim gl. uradnicam za njih trud in delo? O priliki še več.

Članica podruž. št. 6.

NESMRTNA MORSKA KAČA

Nad dvesto poročil o morski kači je znanih iz zadnjih treh — štirih stoletij. Zadenje tako poročilo je izšlo meseca julija letoš v enem vodilnih angleških znanstvenih časopisov; nanašalo se je na morsko kačo, ki jo je neki videla za časa svetovne vojne posadka nekega podmorskega čolna. Svet si morske kače ne da vzeti.

Najboljšo povest o morski kači je napisal Rudyard Kipling v svoji noveli "A Matter of Fact" — "Dejstvo." Trije časnikarji, en Anglež, en Amerikan in en Holanec so se vozili z oceanskim parnikom in videli — golo dejstvo! — pravo in resnično morsko kačo. (Kipling izrečno naglašja, da so bili tedaj vsi trije popolnoma trezni.) Pošast je bila omamljena in je izdihala kot žrtev velikega vulkanskega potresa. Vsi trije časnikarji so napisali o dogodku vsak svoje poročilo in vsak je pripisal: "Od očividca." Ko so pa dospeli na Angleško, sta Amerikan in Holanec raztrgala svoja rokopisa; Anglež je svojo povest poslal nekemu listu, a je izrečno izjavil, da si jo je izmislil in da je zgolj tvorba domišljije.

Ne da se dvomilje, da so bili mnogi "očividci" vseh dob poslušani prepričani, da so res videli morsko kačo; videli so pa po vsej priliki jate morskih prešičkov ali šilastih rib ali lovke ogromnih sip ali šavje morskih rastlin itd. Mnogokrat jim je pa utegnil motiti vid — rum ali whiskey. V prejšnjih stoletjih so imeli morsko kačo za znanilko raznih nesreč kakor zvezde repatice.

Največ ljudi, ki so trdili, da so videli morsko kačo, se je oglašalo leta 1830. To je bil kapitan in možno neke ameriške barke. Pošast je imela na vratu baje pravo grivo; in kolikokrat je dvignila svojo glavo iz valov, se

je slišal sikajoč šum, kakor bi iz kotla uhajala vroča sopara. — Meseca oktobra 1847 so opazili morsko kačo kapitan in častniki angleške vojne ladje "Daedalus," in to v bližini otoka St. Helen. Kača je imela glavo kakor ogromen kušar, a dolga je bila nad sto čevljev. Njeno žrelo, ki je bilo polno ostrih zob, je bilo tako veliko, da bi mogel v njem stati visokorasel mož. — Dve leti nato je poročal angleški strokovni list "The Zoologist" o boju med prilično majhno morsko kačo in par ribiči. Ko so ribiči streljali na kačo, je bruhnila iz sebe jato rib; iz teh rib so izhajali močni električni udarci, ko so jih ribiči prišli z rokami. — Leta 1880 so poročali iz Sansibarja o boju, ki se je vršil med ogromno morsko kačo in kitom; zmagala je kača.

Krasen primer morske kače — vsekakor v prepranem stanju — je leta 1895, kazal v Ameriki in Evropi neki dr. Albert C. Koch. Okostje je bilo dolgo 114 čevljev. Koch ga je krstil za "Kralja morij." Slednjič je okostje priromalo v dresdski muzej in tu so dognali, da je bilo okostje umetno sestavljeno iz anatomskih delov številnih kitov neke izumrele vrste. Kljub temu razkrinkanju je dr. Koch par let nato sestavil novo morsko kačo, to pot iz medvedjih in bivolskih kosti. In tudi to pot je uspel pri občinstvu, ki kakor rečeno, enostavno hoče imeti svojo morsko kačo.

Habsburški denar zaplenjen na Ogrskem

Budimpešta, 22. novembra. — Ogrska vlada je dala zapleniti posebni kovani denar, ki so ga izdali ogrski legitimisti ob priliki, ko je princ Oton postal polnoleten.

Če verjamete, al' pa ne...

Tukaj je zopet ena nežna cvetka, ki zasluži, da se jo priobči: "O, ti nesrečni Jaka, kako si ti mi je napravil, ker je mislil, da se mora pohvaliti, kako smo pri nas po njegovem receptu posodo pomivali. Res smo jo in jo še bomo. Vsak večer, ko pridejo naši ljudje z dela, pa se spravimo po trije, da jo lepo in čisto pomijemo, kakor se spodobi snažnim ljudem. In takoj prvi dan so prišle moje sosedice in prijateljice in me prosile, naj pokažem, kako se posoda pomiva, da jo bodo tudi one tako pomivale, ker večjega trubljenja in sitnosti ni, kot to delo. Vsak se brani: jaz je ne bom, jaz tudi ne, pa naj ostane čez noč, jo bomo pa jutri pomili. In tako dalje. Pa sem jim svetovala, ako jih to veseli in ako imajo čas, naj pridejo prihodnji večer vse skupaj, da ne bom vsako posebej učila, ker to preveč časa vzame."

"Le pridite," sem rekla, "bo tudi malo mokrote pripravljene, ker pri pomivanju kuhinjske posode človek postane zelo žejan." In res so prišle prihodnji večer, polna kuhinja nas je bila. Tri smo začele pomivati (jaz ne, ker sem bila tako za eno pol basovke). Vprašam jih: "Ali ste vse tukaj?" Ves ženski zbor se oglasi: "Vse!" In zopet jaz rečem: "Sedaj pa začnemo pomivat po Jakatovem receptu. Ti, Mary, pomivaj, ti, Annie, boš brisala, ti pa (imena ne bom povedala), boš nesla vsako posodo posebej v špajzo in lepo vložila vsak predmet na svoje mesto." In ji vrata odprem, da bo videla, kam bo posodo nosila. Ko odprem vrata, se ona začne z nogo v neko trebušasto posodo in ker mora v vsako stvar utakniti svoj nos, takoj vpraša: "Kaj pa imaš tukaj?" Jaz ji odgovorim, da je to tista galoneca, katero sem včeraj obljubila pripraviti, da ga bomo vsaka en kozareček stisnile na zdravje onih, ki so ga v Kanadi pri pomivanju pili. Pa si res "kšaj," mi reče.

In pomivanje se prične kot ena, dve, tri. Ena je pomivala, druga brž brisala, ter jima je šlo res dobro od rok. S tretjo je bil pa večji križ, vedno smo jo morale čakati, da pride iz "špajze." Kaj pa delaš tako dolgo tam notri? Pridi no ven, mi te že čakamo!" Pa je hotela tista, ki je brisala, zgrabiti en pisker in ga nesti za njo, pa sem jo ustavila, češ, da tako se ne sme, ker bi ne bilo točno po receptu, ona mora samo proč nositi. In nisimo mogli zapopasti, kaj jo vsakokrat zadržuje tako dolgo v "špajzi." Meni je pa kar nekaj reklo, da nekaj ne bo prav in dozdevalo se mi je, da bomo na koncu pomivanja vse razočarane. Pa je moja beseda meso postala in se je zgodilo, kakor sem mislila. Ko je bil pomit zadnji

30 ubitih pri potresu v kraljevini Albaniji

Tirana, Albanija, 22. novembra. — V Valona okolici je divjal včeraj silovit potres, tekmo katerega je bilo ubitih 30 oseb. Stotine hiš je bilo tekmo potresa porušeni.

Milijonarski kontraktor ubit pri padcu

New York, 21. novembra. Reginald Murray, milijonski kontraktor, ki si je šel ogledat neko novo stavbo na Fifth Ave., je padel danes iz 58. nadstropja navzdol na cesto in obležal mrtev.

* Dne 1. decembra izda poštni urad nove poštne znamke s sliko Hardinga.

* Tekom politične debate v Duesseldorfu, Nemčija, je neki komunist ubil nekega fašista.

pisker, vse nakmalu zakriče: "Živijo, Jaka, posoda je pomita, sedaj ga bomo pa vsaka en kozareček!"

Hitro skočim po galonček, pa joj in prejoj, kako je lahak! Hočem nekoliko poplajhat ž njim, pa kako se prestrašim, ko ne slišim nikakega šumenja in odziva v galončku. Pa zavpijem na tisto, ki je nosila posodo v "špajzo": "Tristo hudnikov ta črnih, kaj si vse spila? Kam si ga pa devala, saj bi ga bilo za vse dovolj, pa še ostalo bi ga bilo." Vidi, deti bi jo morali, kako se je smejala, da se je kar za trebuch držala in rekla: "Jaz ga imam še dovolj, vi si ga pa kupite, ako ga hočete piti!"

"No," rečem, "take manire pa še nisem videla in ne dočakala." Žalostno se je končalo naše pomivanje, človek pač nima sreče.

Jaka se mi je pa tudi smilil, ko je moral čez tisto brv in se je prelomila ravno takrat, ko je vodo čez nesel, da je bil ves moker. Tudi jaz sem bila, ko sem šla s škafom po vodo v starem kraju. Kakor znano, se zbira jo tam fantje v nedeljo popolne pod vaško lipo, če pa lipe ni, pa pri studencu ali vodnjaku, kjer so ukrepali vsakojake stvar.

Nikoli ne bom pozabila neke nedelje popoldne. Prišli smo bili že od večernic in hotela sem iti malo pokramljat k svoji prijateljici, ko vidim skozi okno celo gručo fantov pri vodnjaku. Hitro zgrabim za škaf, da grem po vodo. v škafu je bilo še polovico vode, katero kar v travo zlijem. Pa kar brez svitka sem šla, da pokažem fantom, da znam vodo nositi brez svitka in ne da bi škaf držala z rokami. Saj veste, da se hoče vsako deklico postaviti pred fante. Nalijem vode in zadenem škaf na glavo kar z dvema prstoma, kakor je to napravil Jaka v Kanadi. Ponosno odšumim proti domu, kar sama sebe sem bila vesela, da jo znam tako nositi. Naenkrat se začne pa škaf premikati na glavi, zdaj na eno, zdaj na drugo stran in voda pljuske po meni od vseh strani, da je vse od mene curljalo. Po obrazu mi jo je toliko padlo, da sem kar sapo ločila. Toliko se mi je vseeno posrečilo, da sem škaf obdržala na glavi in da sem si to sramoto prihranila, da mi ni škaf štrbunknil na tla. Pa vem, da bi mi to vsi privoščili, samo Jaka ne, ki je poskusil, kako se voda na glavi nosi.

Ko so fantje videli, kako me škaf nosi semintje, pa v smeh. Tako so se smejali, da se kar potolaziti niso mogli. Eden je za menoj zakričal: "Ti boš pa še vodo nosila po svetu, ki nisi za drugo koto za šivanko držat, pa še tista ti bo iz rok zletela." Pa ko bi se bilo to vsaj pozabilo, pa se ni. Vsak, ki me je pozneje srečal, me je vprašal, če sem se že posušila.

Veseli me, ker se Jaka hvali, kako dobrega kuharja so imeli seboj v Kanadi, da je bil vsak dan fižol na mizi. Ja, ja, fižol je jako zdrava in tečna hrana in posebno za take, ki prenočujejo v prosti naravi. Spominjam se, da je enkrat pisal o Ribničanih, ki so jedli mleko: kisl mleko, in pregreto mleko in mleko vrh mleka in sesedeno mleko, in ne vem kakšno še. No, vi ste pa fižol jedli ravno tako v Kanadi. Največ ste ga pojedli iz kant in ste si ga gotovo tudi v žepe natlačili, ko ste šli na lov, da ste ga zobali po poti, kakor kostanj. Tudi našim clevelandskim lovcem bi priporočala, da ga vzamejo seboj na lov, da ne bodo toliko streljiva potrošili.

Jaka tudi piše, kako je bil povabljen na večerjo k Mrs. Kluk. Gotovo je v duhu gledal težko obloženo mizo, pa je bila sama župca. Ko se je Mrs. Kluk enkrat vsedla k mizi, je vedel, da ne bo nič drugega, pa je še enkrat zajel. Ej, naš Jaka zna! Jaz strašno rada čitam te kanadske doživljaje Jakatove in ostale družbe. Da bi se le tako hitro ne končalo. Pa brez zamer, Antonia Jevnik.

DVA TEDNA V KANADSKIH GOZDOVIH

Pise JAKA DEBEVEČ

Tako sem tudi jaz začel navijati Jova in ga spravevati vse mogoče stvari: koliko medvedov je ustrelil, koliko srnjakov, koliko moosov, če je že kedaj srečal volka itd. Pa sem ga tako dolgo drezal, da je začel pripovedovati:

"Nekoč sem ležal blizu nekega prelaza in klical moosa. Postavil sem se tako, da sem obvladal stezo, ki je vodila iz močvirja v gozd. Precejkrat sem bil že zatrobil, ko opazim na tistem prelazu neko sivo stvar. Spoznal sem takoj, da je moose, čeravno sem videl samo njegov hrbet. Pomerim in sprožim in moosa kar zmanjka. Že hočem hiteti proti kraju, kjer je padel, ko se pokaže zopet njegov hrbet. Zopet ustrelim in zopet pade na tla. Ni se še dobro razkldil dim iz puške, ko se spet pokaže moosov hrbet. Sedaj mi je pa že vroče postalo, misleč, da sem ga dvakrat zgrešil, dasi sem dobro pomeril in malokdaj zgrešim. Zopet ustrelim, moose zopet pade, pa se zopet dvigne. "O, milijon vragov," si mislim, "da bi trikrat po vrsti zgrešil, tega ne morem verjeti. Še enkrat sprožim in zopet izgine moose izpred mojih oči. Čakam nekaj časa, da vidim, če bo zopet vstal, toda ni se prikazal več. Grem previdno do kraja, kjer sem streljal na moosa in v svoje veliko začudenje vidim na tleh štiri velikanske moose, ki so ležali eden poleg drugega. Sedaj sem šele spoznal, da je bil vsakokrat, ko sem streljal na moosa, drugi ni da sem z vsakim strelom enega prekučil."

Jaz se obrnem k doktorju in rečem: "Do sedaj sem mislil, da znajo samo slovenski lovci lagati, sedaj pa vidim, da jih v tem oziru Kanadčani prekašajo." Potem se pa obrnem k Jovu in mu rečem: "Dober strelac si, Joe, pa misliš, da ne bi bila dva moosa zadosti. Če vzameš dva proč, pa ti bomo verjeli."

"Naj me prec. . ." zine Joe, pa ga doktor prekine: "Saj je orajt, Joe, saj ti verjamemo. Na Jakatove besede se itak ni treba ozirati. Kar še kaj nam povej."

"Kaj bom pripovedoval, ko se mi pa Jack smeje."

"Joe, tudi če nam poveš, da si streljal na ribe, ki so skakale po smrekah, pa ti obljudim, da ne bom nobene rekel, ampak ti bom verjel, kot Turki svojemu Mohamedu."

"Nu, dobro! Nekoč grem v veliki zimi v gozd, da poderem kakega srnjaka. Kakor veste, nosimo tukaj v snegu vedno snežne čevlje, da se noga ne vdira v sneg. Kdor se navadi na take čevlje, ga popolnoma nič ne ovirajo, ampak se hodi v njih kot po suhi zemlji. Seveda, kdor pa ni navajen hoje v teh čevljih, bo stopil z enim čevljem na drugega in se bo zaprsal v sneg, da se bo komaj ven izkopal."

Hodim že precej časa po gozdu, ko zapazim, da se mi je jermenje pri snežnih čevljih odvezalo. Prislomim puško ob drevo, pa grem k bližnjemu podrtemu deblu, da naslonim nogo in da si zopet privežem jermenje. Ravno se sklonim k nogi, ko naenkrat zapazim onstran debeleka volkaja, ki se mi na vso moč reži in me gleda. Oči se mu bliskajo, dlaka po hrbtu se mu ježi in kaže svoje ostre zobe, nabrušene kot šivanke. Puška je stala ob drevesu kakih deset korakov za menoj, in pri seli nisem imel drugega, kot malo ročno sekirico, zataknjeno za pasom. To sekirico vzamem izza pasa in stopim korak nazaj, vsak trenotek pripravljen, da se bo volk vrgel name. Tako se gledava nekaj časa in povem vam, Jacku še posebej, da sem se v duhu poslovlil od svoje družine, sklenil pa, da si bo tudi volk dobro zapomnil, kedaj si je pozelel mojih suhih kosti.

Tako sva se gledala nekaj časa, vsak s svojimi občutki v srcu. Jaz nisem umaknil svojega pogleda od njegovih oči, ampak sem mu zrl pogumno v obraz, dasi so kolena nekam čudno šklopotala v hlačah. Ker se volk ni hotel premakniti, sem stopil jaz hitro tri korake nazaj. V tistem hipu pa volk preskoči drevo in zopet obstane. Tako sva si zopet stala kakih deset korakov narazen. "Ej, da bi imel sedaj svojo karabinko v roki!" si mislim. Toda do nje sem še vedno imel pet korakov in tudi če bi skočil do nje, bi ne imel časa pomeriti in sprožiti, ker bi planil volk poprej name."

Dokler sva se tako gledala, je bilo že še, kaj bo pa, če volk napade! Tako stojiva precej časa, na glavi so mi stali lasje pokonci kot žebliji in pot me je oblival, da sem bil kakor kuhan. Naenkrat se pa volk obrne, skoči nazaj čez podrto drevo in se počasi izgubi v grmovje. Hitro skok po puško in namerim proti volku, toda njega že ni bilo nikjer. Bil sem pa vseeno tako prestrašen, da nisem šel za njegovim sledom, ampak sem se kar obrnil in šel naravnost domov. No, kaj bi bil pa ti napravil, če bi bil takrat v moji koži. Jaka?"

"Kaj bi bil napravil, me vprašajš? Enkrat bi rekel: harduš, enkrat pa hudič in malo zacepetal z nogami, pa bi jo bil volk ulil, da bi se bilo kar kadilo za njim."

Vsa družba se zasmeje, vendar pa jim ta smeh ni šel prav iz srea, ker sem videl, kako so se ozirali v temo in se stisnili skupaj, misleč, da je morda kakav volčja mrcina v bližini.

"Pa si bil še kakšne drugokrat v taki nevarnosti, Joe?" vprašam.

"Enkrat sem bil, takrat pa sem srečal medvede."

"Dajno povedat, lepo te prosim, da nam bo krajši čas."

"Pa naj bo. Neke jeseni se vračam domov precej pozno popoldne. Bil sem po svoji službi in se nisem posebno zmeril za divjačino. Pridem do širokega potoka, preko katerega je bila položena brv iz hlodov. Prekoračil sem že skoro dve tretini brvi, ko se na nasprotnem koncu, skoro tik pred menoj pokaže velikanski medved. Ustrašil sem se tako, da mi je padla puška iz rok doli v potok. Kaj naj pa storim sedaj? Medved se postavi na zadnje noge in se počasi vali proti meni. Takrat se pa jaz obrnem in jo hočem ubrati nazaj, od koder sem prišel. Pa, joj, strah in groza: od nasprotne strani prihaja pa drugi, še večji medved, ki strašno odpira svoje žrelo in steguje svoje tace proti meni. Kaj naj storim pa sedaj?"

Joe umolkne in si prižge ugaslo pipico, mi pa nestrpnost čakamo, kakšen bo izid tega strašnega trenutka. Joe pa kar strmi v ogenj in ne reče besede. Postali smo že nestrpni in ko le ne odpre ust, se ne morem več premagati, pa ga vprašam:

"No, in kaj se je zgodilo potem?"

"Kaj? Nič — požrla sta me!" Nekaj časa strmimo vsi vanj, potem, seveda, pa prasnemo vsi v smeh. Jej, kako nas je potegnil. "Zdajle si nas pa malo pocukal, kaj, Joe?" mu rečem.

"Ja, tale je bila predvsem za te, ki mi nisi prejel verjel, da sem štiri moose v petih minutah ustrelil."

Dobrovoljni Joe se prijazno nasmehe in popravlja ogenj, ki je bil med tem časom že nekoliko pojenjal. Sklenil sem pa že takrat, da ne bom nikdar več Jovu metal naprej, da laže, ker se je znal dobro potegniti za svoje pravice.

Potem smo razgrnili svoje bojne načrte. Joe in jaz bova šla ob pol petih zjutraj s čolnom doli do jezera, Anton in Johnny pa k onemu jezeru, kjer sva bila poprej midva. Doktor naj gre dražiti ribe k potoku, Frank naj si pa pomaga, kakor ve in zna.

T. C. Bridges—Ant. Anžič

NA POMOČ!

Novele
Grazia Deledda

Prej ko v dveh urah je družba prišla do skupine visokih dreves. Andy je hitel naprej in videli so ga, kako je zdirjal dol po bregu. Ko se je vrnil, se mu je shujšani obraz kar svetil.

"Vedno sem mislil, da je Bert dober skavt (izvidnik), zdaj pa to vem. Pustil je čoln pa še življenja in strelivo. Fantje, spet smo na konju!"

"Toda — kako pa je potem on odpotoval?" vpraša profesor urno.

"On in njegov spremljevalec sta dobila indijanski čoln. Pustil mi je tudi pisano obvestilo. Zdi se, da je čakal cel mesec, preden je odrinil. Bert je pač belec, saj vam pravim, da je belec!"

"In sicer gotovo eden najboljših!" mu pritrdi profesor. "Upam, da prideva kdaj skupaj in se mu zahvalim. Torej nas boste vzeli s seboj, Milliken?"

"Seveda," odgovori Andy. "Prav vesel bom, da se mi grba ohladi po tej kangli bencina."

Fantje so prav tako mislili in vsi bili kar iz sebe od veselja, da bodo zopet na vodi, Sam pa še prav poseben.

"Je pa to tudi res pravi čoln!" reče Sam z globokim odobravanjem. "Zgrajen je kot čoln, ne pa kar iz starega debela izžgan."

"Pravijo mo batelone," pove Andy. "Je jako uren in prav zares sem vesel, da ga zopet vidim."

"Gadsden bi dal glavo za tak izvrsten čoln!" pravi Greg in se namuzne.

"Če svojo glavo sploh še ima," pripomni Sam suhoparno. "Prav čudil bi se temu, če je tudi on naletel na te Mrakovice."

"Jaz pa prav iskreno upam, da ni naletel!" reče profesor resno. "Ne morel bi take usode privoščiti niti svojemu največjemu sovražniku."

"A vkljub temu nam miselnaj ne bo odganjala spanca," reče Greg.

"Se ti pa tudi pozna, da bi rad nekoliko zadremal," ga draži Jim.

Greg, ki je drobno gledal in bil zdelan, je bil kar zares hud in je nejevoljno vzklilil: "Ne blebetaj neumnosti! Prvi hočem biti na vrsti pri veslanju, pa ti tudi, Jim!"

Toda Zambo je na svoj način brez besede pograbil eno veslo, Andy, ki je bil trden kot dren, pa drugo; Jimu in Gregu, ki sta bila oba hudo izčrpana, so zapovedali, naj se vlečeta na dno čolna. Oba sta zaspala kot bi trenil in spala cele ure ter se prebudila šele, ko so čoln potegnili na peščeno obrežje, da prenočijo in je Zambo pripravil ogromno omleto iz jajec rečne želve, kakršnih je našel v pesku skoraj petdeset.

58. Zambo zadene ob kamen
Naslednjih enajst dni so imeli najmirnejši in najprijetnejši čas na vsem potovanju. Ko so prevozili eno ali dve brzici, so le jadrili ali bolje le veslali in bili prav zares žalostni, ko so končno prišli do ustja nekega zahodnega pritoka, po katerem

Za ponoči je bilo treba postaviti stražo pri ognju: dva do ene in dva do zjutraj. Prvi sem se ponudil jaz, ki se mi strašno dopade sedeti pri ognju ponoči in opazovati zublje in iskre, ki se vijajo gori v smreke in tam ugasnejo. Ponudil se je tudi Joe, da bo stražil z menoj, ker bi rad parkrat pred polnočjo povedal moosu na uho par sladkih in zaljubljenih besed. Od ene ure naprej bosta pa stražila Johnny in Anton. Doktorja in Franka nismo hoteli upreči, za kar se jima nismo posebno zamerili.

(Pride še.)

je profesor odločil, da morajo potovati.

"Oh, zdaj pa zopet brzice in slapovi ter hrib in gozdovi!" je stokal Greg.

"In vse te kangle bencina!" dostavi še Andy.

"Pa vam, Andy, jih vsaj ne bo treba prenašati," ga zavrne Greg. "Nadaljevali boste lepo svojo pot proti domu po reki navzdol."

"Kdo vam to pravi?" vpraša Andy mirno.

"Saj vendar ne mislite v Hulah?"

"Prav to mislim, ako me le mara vaš oče s seboj."

Greg za hip kar strmi vanj, kakor da ne more verjeti lastnim ušesom, nato pa od veselja glasno vzklilne: "Dajte mi roko, Andy! Nikoli v svojem življenju nisem doživel večjega veselja!"

Greg je slabo prerokoval. Ni bilo ne brzic ne slapov in veslali so nekaj dni proti toku reke, ki se je jako počasi plazila skozi pokrajino s savanami (ravninami s trdo travo v šopih). Četrtega dne pa se reka razširi in pred seboj zagledajo veliko močvirje, poraslo z visoko, sivkasto-zeleno travo, skozi njo pa se je po ozki, vijugasti strugi leno plazila voda. Tam onstran, toda silno daleč, so rastle proti nebu škrlatni hribi.

Andy pokaže na te griče in mirno reče: "Stavim, da leži Hulah tam nekaj med njimi!"

Nekaj hipov so kar sedeli in molče gledali na hribe. Tedaj pa vedno trezno misleči Sam spet zasedi veslo v vodo in pripomni: "Daleč so še in mislim, da bomo imeli še precej truda, preden bomo tam."

Andy prikima. "In pot bo presneto huda!"

Huda pot pa je bila še mila beseda, kajti kakor hitro je zavozil čoln med ostro travo, niso mogli ničesar drugega videti kot visoke stene liki žica trde šare na obeh straneh; za to so se morali le po kompasu ravnati. Voda je bila tako plitva, da so kar naprej zadevali ob dno in mrčes je bil neznosen. Cele tri dolge, strašne dni so se v vročini in naporih in pomanjkanju ubijali po tem groznem močvirju in niti enkrat niso dobili kraja, kjer bi mogli stopiti na suho; šele ko so bili že tako izmučeni, da so kar cepali, so zadeli na trdna tla, privezali čoln ter zlezli na suho. Tla so bila nizka in zarašena s trdo travo.

"Fantje, pazite na kače!" posvari Andy. "Bolje bo, ako nekoliko te trave pokosimo, preden znesemo prtljago na suho."

Zambo začne takoj kositi travo s svojim velikim krivcem, po nekaj zamahih pa zadene ostrina ob nekaj trdega.

Profesor kar obstrmi. "Skala! Ne! Obdelan kamen je!" Populi travne korenine in jih odstrani in naenkrat mu stopi na obraz izraz začudenja. "Saj to je zid! Nismo torej na navadnem otoku, ampak na veliki ploščadi iz neobdelanih in rezanih kamnov. Rekel bi, da je tu bilo pristanišče, ki so si ga zgradili Hula v tistih dneh, ko so bili še velik narod in je bila ta reka njihova pot do morja."

59. Speča kača
Greg ga pogleda in pravi hlastno: "Potem smo pa na pravem potu; očka."

"Vsaj upam tako," odgovori profesor. "Če je stvar taka kakor jaz mislim, mora tudi steza ali pa celo velika cesta peljati do gričev."

"Preiščimo!" prosi Greg. "Do noči imamo še dosti časa."

"Jaz grem s teboj," reče profesor. "Jim, tudi ti greš lahko z nama. Andrew, vi pa morda poskrbite za večerjo. K sreči imamo rib v izobilju."

Jim skoči nestrpnost naprej, profesor pa ga ustavi. "Stopati moramo lepo počasi in spotoma opletati po travi. Gotovo ne bo brez kač."

Ker niso imeli palic, vzemo seboj vesla ter stopajo polagoma skozi gosto, suho travo; pa če

so v njej morda tudi bile kače, videli niso nobene.

"Pod nami je sam kamen," reče profesor. "Gotovo je to čisto pravičen nasip, sezidan v dneh, preden je voda zalila ta kraj in ga spremenila v močvirje. Drži za se robu in pazita, če bosta mogla kaj takega odkriti, kar bi bilo podobno veliki cesti."

"Zdi se, da je čezinčez globoko blato," reče Greg. "Slišite, očka, če ne bomo mogli najti steze ali ceste, kaj bomo pa potem storili?"

"Moral bomo spet nazaj v čoln," odvrne oče, "upam pa prav zatrdno, da nam tega ne bo treba storiti."

"Tudi jaz," reče Jim. "Ti zadnji dnevi so bili naravnost neznosni."

Ploščada je bila široka dobrih sto čevljev; nato pridejo do vogala ter se obrnejo na levo. S težavo so prodirali po tem robu sto čevljev daleč ali pa še dlje, pa čeprav so na vse strani iskali, niso dobili drugega ko visoko, ostro travo in globoko, smrdljivo blato.

"Očka, jaz vaše velike ceste nikjer ne vidim," reče Greg, "in vendar je tukaj konec ploščade."

"Potem je pa morda na južnem koncu," reče njegov oče. "Prav gotovo pa nekje mora biti! Naj je tukaj živel katerikoli narod, tega kamenja bi semkaj z gričev ne bil mogel spraviti drugače ko po trdni cesti. Stopajta, počasi in preizkusita vsako stopnjo."

Storili so tako pa brez uspeha, zdaj so videli, da so prehodili že vso ploščado, zato se vrnejo v tabor.

"No, ste kaj dognali?" vpraša Sam.

"Prav nič," odvrne Jim potrto. "Vse tako kaže, da bomo morali spet nazaj v čoln."

"To je pa slabo," reče Sam. "Pa tudi Zambo je ves zmeden. Ne morem vsega razumeti, kar pravi, vendar pa se veri, da je v tej travi nekaj jako hudega in res je slišati nenavaden šum, naj že bo karkoli. Slišati je kakor bi nekaj v kotlu vrelo."

"Tudi meni se je zdelo, da nekaj slišim," reče Jim urno, "toda slišalo se je bolj kakor da kruli vinja. No pa saj je Zambo že tu in profesor ga bo razumel."

(Dalje prihodnjič.)

Kadar se selite

Že večkrat smo povdarjali v časopisu, da naročniki, kadar se selijo, morajo svojo selitev direktno naznaniti v naš urad, in sicer osebno, ali potom pošte ali pa po telefonu. V nobenem slučaju ne smete povedati našim raznašalcem, da ste se preselili, ker je raznašalec prepovedano sprejemati enaka naročila. Ako boste točno v naš urad naznanili spremembo naslova, boste tudi točno dobili list na novi naslov. Prosimo, da to upoštevate!

MALI OGLASI

V najem

se dasti dve sobi, stanovanje za sebe, za dva fanta ali za dve dekleti. Sprejme se v varstvo tudi ena žena z otrokom. 1203 Addison Rd., spodaj. (279)

Rent

obstoječ iz treh sob, za malo družino, pripravno za novoporočence, se odda. Parna gorkota in kopalnice. 1199 E. 61st St., zgorej.

Dodge truk

naprodaj, v dobrem stanju, tri četrt tone. Se prodaja poceni. — 1171 E. 74th St. Tel. Henderson 1523. (280)

V najem

se da pet sob, spodaj, vse ugodnosti, nanovo papirano. \$33.00 na mesec. 16206 Huntmere Ave. blizu Euclid Beach. (279)

Zahvala

Spodaj podpisana se najiskrenejše in globoko čutečega srca zahvaljuje vsem našim prijateljem in prijateljicam, sorodnikom in našim otrokom za toliko presenečenje ob priliki najine 25-letnice zakonskega življenja. Zahvaljujeva se za tako pomemben in velik dar, namreč celo opremo za spalno sobo. Ne veva, kako bi se izjavila, toda z iskrenostjo in hvaležnostjo se bova spominjala vas, dragi prijatelji, do konca najinega življenja. Pripravljena sva ob enaki priliki povrniti, če nama bo le mogoče, če ne, pa bo mili Bog povrnil. Še enkrat prav iskrena hvala! Ob dotični priliki se je našla tudi ženska ruta (carf), in kdor jo pogreša, jo lahko dobi pri

John in Jennie Brodnik,
6727 Edna Ave.

Kdo ve

kje se nahaja Marko Kandinar (Condénar), doma iz Korčule v Dalmaciji. Svoječasno se je nahajal v Bellaire, Ohio, sedaj pa živi v Clevelandu in sicer pod imenom MARK POLLAK. Ako kateri rojakov ve za njegov naziv, je prošeno, da ga javi, oziroma ako sam čita te vrstice, naj se zglaš pri:

JOHN L. MIHELICH CO.
6419 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

Naznanilo

Članicam društva sv. Ane, št. 4 SDZ se naznanja, da je naše društvo sklenilo, da se korporativno udeležijo slavnosti polaganja vogelnega kamna nove cerkve fare sv. Vida, v četrtek, 27. novembra. Prošene ste, da se udeležite vse in prinesete s seboj tudi družbene znake. S sestrskim pozdravom — Mary Bradač, tajnica.

Naznanilo

Članicam društva Jutranja Zvezda, št. 137, JSKJ, se naznanja, da se naše društvo korporativno udeležijo 27. novembra slavnosti polaganja vogelnega kamna nove cerkve fare sv. Vida. Prošene ste, da se udeležite in prinesete s seboj tudi svoj družbeni znak. S sestrskim pozdravom — Mary Bradač, tajnica.

Dosluzenci, pozor!

Društvo Dosluzencev je sklenilo, da se korporativno udeležijo slavnosti ob polaganju vogelnega kamna nove cerkve sv. Vida, na Zahvalni dan, 27. novembra. Vsi člani so prošeni, da se zberejo pred S. N. Domom ob 2. uri popoldne v svojih uniformah. — Tajnik. (279)

Odda se

tri sobe za dekleta ali fante, s hrano ali brez. Opremljene sobe ali prazne, seveda samo pametnim in poštenim osebam. Pri mirnih in poznanih ljudeh. Glavan, 13721 Eaglesmere Ave., Collinwood. (280)

Vabilo

Vljudno se vabi vse članice društva Srca Marije (novi), da se udeležijo slavnosti blagoslovitve vogelnega kamna fare sv. Vida, ki se vrši v četrtek, 27. novembra. Zbirališče ob 2. uri popoldne v stari šoli. — Tajnica.

Naznanilo

Članicam podružnice št. 25 S. Z. Zvezde se naznanja, da smo zopet zgubile eno sestro in sicer Mary Eberwein. Vabljenost, da se udeležite molitve 24. novembra ob 7:30 zvečer. Pogreb se vrši v torek, 25. novembra ob 9. uri zjutraj iz hiše žalosti na 5516 Carry Ave. — Tajnica.

Stanovanje

se odda. Poceni. Štiri sobe in kopalnice. 1197 E. 61st St. (279)

Mlado dekle

bi rado dobilo delo v restavranu ali pa hišno opravilo. Vprašajte na 1089 E. 68th St. (279)

Stanovanje

se da v najem za malo družino. Tri sobe, kopalnice. 5806 Pros-ser Ave. (278)

FRANK BELAJEVA

predbožična
RAZPRODAJAna
MOŠKI IN DEŠKI
OPRAVI

OBLEKE

in
SUKNJE

Sedaj je najboljši čas,
da si nakupite božične
potrebščine po izvan-
redno nizkih cenah pri

Frank Belaj
6205 St. Clair Ave.

PRIPOROČILO!

Slovenska trgovina z vso opremo za moške, ženske in otroke. Se priporoča za obilen poset. Blago najbolje vrste.

P. U S A Y

783 E. 185th Street

DOBER PREM OG!

Točna postrežba!
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
HENDERSON 5798

Ako si želite v teh dnevih prihraniti precej denarja, boste gotovo obiskali trgovino Joseph Stampfel na 6129 St. Clair Ave. Ravno sedaj ima na razprodaji fine ženske in dekleške svilene obleke, vredne \$10.50, katere lahko kupite za samo

\$7.95

Te so v resnici lepe in trpežne obleke, na katere boste pozorni. Ravno tako se na razprodaji tudi jako čudne obleke za deklice, vredne \$6.50, in jih sedaj dobite po

\$4.75

V zalogi imamo tudi vsake druge vrste dobro modno blago in to po vedno nizkih cenah. Se vljudno priporoča

Jos. Stampfel
6129 St. Clair Ave.

V najem

se da pet sob spodaj, vse ugodnosti, nanovo papirano. \$33.00 na mesec. 15206 Huntmere Ave. (278)

HENRIK SIENKIEWICZ

POTOP

Iz poljskega prevedel
DR. RUDOLF MOLE

Iz razmišljanja ga je zbudilo šele njegovo lastno ime, katero je nekolikokrat ponovil Jozua Butrim. Najemnik iz Vonsoše ga je izpraševal o znanih, a Jozua mu je pripovedoval, kaj se je zgodilo v Kejdanah od časa, ko je hetman sklenil pogodbo s Švedi, pripovedoval je o staju vojske, o zaporu polkovnikov, o njihovi odpravi v Brižo in o srečni rešitvi. Ime Kmitice se je zares ponavljalo pri tem pripovedovanju, združeno z vso grozoto izdajstva in okrutnosti. O tem pa, ko se je bilo pripetilo v Bilevičih:

"Naš polkovnik je ujel tega izdajalca v Bilevičih, kakor lisjaka v jami in takoj so ga ukazali odvesti v smrt. Spremlil sem ga sam z velikimi zadoščenjem, da ga je dosegla božja roka, in venomer sem mu svetil s svetilko v oči, da bi zapazil, če bo pokazal kako kesanje. Toda ne! Šel je drzno, ne oziraje se na to, da stopi pred sodbo božjo. Tako otrpla je že ta narava. In ko sem mu svetil, naj bi se vsaj prekrizal, mi je odgovoril: "Drži jezik za zobmi, paglavci, to ni tvoja stvar!" Postavili smo ga torej za vasjo pod neko hrusko in že sem začel poveljevati, ko je ukazal gospod Zagloba, ki je šel z nami, da ga preiščemo, če nima morda kakih papirjev pri sebi. In res se je našlo pismo. Gospod Zagloba ukaže, naj posvetim, in takoj začne čitati. Jedva je začel čitati, ko se je zgrabil za glavo. "Jezus, Marija, odpelji ga takoj nazaj v dvor!" Sam pa je skočil na konja in odjezdil, mi pa smo ga odvedli, misleč, da ga bodo ukazali še žgati pred smrtjo, da izvedo od njega kako novico. Toda kaj še! Izpustili so izdajajo na svobodo. Ni moja stvar izpraševati, kaj so tam čitali, toda jaz bi ga ne bil izpustil."

"Kaj pa je bilo v tem pismu?" je vprašal najemnik iz Vonsoše.

"Ne vem, kaj je bilo. Domisljam si pa, da so morali biti šč razni oficirji v rokah kneza vojvode, ki bi jih bil takoj vele postreliti, če bi mu bili ustrelili Kmitica. Morda se je, pri tem tudi naš polkovnik usmilil solz gospodične Bilevičeve, ker se je bajne onesvestila, da so jo jedva mogli oživiti. A vseeno, ne smem govoriti, da ni bilo prav, zakaj ta človek je storil zlega, da bi se niti sam Lucifer ne sramoval. Vsa Litva plače radi njega, a koliko vdov, koliko sirot, koliko revežev ga preklinja. Sam Bog ve! Kdor ga ubije, bo imel zaslugo v nebesih in pred ljudmi, kakor če bi pobil steklega psa!"

Tu je prešel razgovor zopet na gospoda Volodijovskega, na oba Skrzetuskaja, na prapore, sto-

ječe na Podlesju.

"Za živež je težko," je pravil Butrim, "zakaj posestva kneza hetmana so že popolnoma izropana, da niti človek, niti konj ničesar ne najde za pod zob, a šlahta je uboga in sedi na graščinah. Zato so polkovniki sklenili, da se bodo razdelili po sto konj in da bodo stali po eno ali dve milji daleč narazen. Toda ko nastopi zima, ne vem, kaj še bo."

Kmitic, ki je sedaj potrpežljivo poslušal, ko se je govorilo o njem, se je sedaj zganil in je že odprl usta, da bi povedal iz temnega kota:

"Tedad vas tako razpostavljen hetman posamezno polovi z roko, kakor rake iz saka."

Toda v tem hipu se odpro vrata in v sobo stopi Soroka, ki ga je bil poslal Kmitic, da bi pripravil konje za pot. Svetloba iz ognjišča je padala naravnost na strogi stražmojstrov obraz. Jozua Butrim je pogledal nanj, ga pazljivo opazoval, nato pa se je obrnil k Rzedzianu in rekel:

"Ali je ta človek naš, velmožni gospod? Jaz ga od nekdaj poznam."

"Ne," je odgovoril Rzedzian, "to je šlahta, ki potuje s konji na semnje."

"Kam potujete?" je vprašal Jozua.

"V Soboto," je odgovoril stari Kemlič.

"Kje je to?"

"Ne daleč od Petka."

Jozua je ravno tako, kakor prej Kmitic smatral ta odgovor za nevšečen dovtip in rekel, namršivši obrvi:

"Odgovori, če te vprašajo!"

"S kako pravico izprašuješ?" Lahko se ti opravičim s tem: mi smo poslani, da si ogledamo, če ni v okolici sumljivih ljudi. In res, kakor se mi zdi so, ker nočejo povedati, kam gredo."

Kmitic pa, ki se je bal, da ne bi nastal iz tega razgovora kak preprič, je rekel, ne da bi se premaknil iz temnega kota:

"Ne jezi se, gospod vojak, ker Petek in Sobota sta taki mesti kakor druga, kjer se vrše jesenski konjski semnji. Če ne verjameš, vprašaj gospoda starosta, ki mora znati o njih."

"Kakopak," je rekel Rzedzian.

Na to Butrim:

"Če je tako, je to druga stvar. A čemu potujete v oni mesti? Saj se lahko iznebite konj v ščučinu, kjer jih nimamo preveč, ti pa, ki smo si jih osvojili v Pilviškah, niso za nič, ker so že zelo izdelani."

"Vsakdo gre tja, kamor mu je bolje, mi pa poznamo svojo pot," je odgovoril Kmitic.

"Jaz ne vem, kje je za vas bolje, ali za nas je bolje, da bi ne vodil konj k Švedom in prihajal

k njim z novicami."

"Čudno je res," je rekel najemnik iz Vonsoše. "Ti ljudje govorijo proti Švedom in vendar se jim nekako mudijo, da bi prišli k njim."

Tu se je obrnil h Kmiticu.

"In gospod se mi tudi ne zdi posebno podoben konjskemu trgovcu, ker sem videl na roki tudi dragocen prstan, ki bi se ga noben gospod ne sramoval."

"Če ti je, gospod, tako všeč, ga kupi pa od mene; jaz sem plačal zanj v Lengu dve orti," je odgovoril gospod Kmitic.

"Dve orti? Torej najbrže ni pravi, marveč ponarejen. Pokaži, gospod!"

"Vzemi ga, gospod!"

"In sam se ne moreš premakniti? Mar naj pridem jaz tja ponj?"

"Ker sem se zelo utrudil."

"Ej, bratec, človek bi rekel, da hočeš skriti obličje."

Ko je Jozua slišal te besede, ni rekel niti besede, temveč se je približal ognjišču, zgrabil za goreče poleno in, držeč ga visoko nad glavo, je šel naravnost proti Kmiticu in mu posvetil v obraz.

Kmitic se je naglo dvignil v svoji celi postavi in nekaj hipov sta se gledala oko v oko — kar naenkrat je padlo Jozua poleno iz rok in se razpršilo po tleh na tisoč isker.

"Jezus, Marija!" je zakričal Butrim, "to je Kmitic!"

"Da, jaz sem," je odgovoril gospod Andrej, videč, da se ne more več skrivati.

Jozua pa je začel kričati na vojake, ki so stali pred vežo:

"Semkaj, semkaj! Držite ga!"

Potem se je obrnil h gospodu Andreju:

"T isis torej, peklenšček, izdajca! Ti si posebljeni hudič! Enkrat si se izmazal iz mojih rok, in sedaj hočeš preoblečen k Švedom? Ti si torej, Judež, ti rabelj mož in žena? Sedaj te imam!"

Po teh besedah je zgrabil gospoda Andreja za vrat, a gospod Andrej njega; a že poprej sta se dvignila s klopi oba mlada Kemliča, Kozma in Damijan, segajoč s svojimi razkušanima glavama do stropa, in Kozma je vprašal:

"Oče, ali naj udarim?"

"Udarita!" je odgovoril stari Kemlič in potegnil sabljo.

V tem so zahreščala vrata in vojaki Jozue, so planili v izbo; toda kmalu za njimi, takorekoč na njihovih vratovih, so pridreli služabniki Kemličevi.

Jozua je zgrabil z levo roko gospoda Andreja za vrat, v desni pa je že držal goli meč in je mahal bliskovito hitro ž njim na okoli. Pa tudi gospod Andrej, dasi ni imel tako velike sile, ga je zgrabil kakor s kleščami za vrat. Jozui so izstopile oči. Z držajem svojega meča je hotel zdrobiti Kmiticu roko, a ni mogel več, zakaj Kmitic ga je poprej lopnil z držajem svoje sablje po glavi. Prsti Jozue, ki so držale protivnikov vrat, so se takoj razklenili, sam pa se je pod udarcem zamajal in omahnil nazaj. Kmitic ga je še pahnil, da bi imel prostora za ma-

hanje in ga je z vso silo oplazil s sabljo po obrazu. Jozua je padel vznak kakor panj in butnil z glavo ob tla.

"Bij!" je kričnil Kmitic, v katerem se je takoj zbudil nekdanji pretepač.

Toda ni bilo treba izpodbuja-ti, zakaj v izbi se je začelo kuhati kakor v loncu. Oba mlada Kemliča sta sekala s sabljami, a včasih sta bodla z bučami kakor dva bika, poklajajoč z vsakim udarcem človeka na tla. Takoj za njima je nastopal stari, pripogibajoč se vsak hip k tlom, mežikajoč in vsak hip deleč silne udarce s sabljo za hrbtom svojih sinov.

Soroka pa, ki je bil navajen bitk po krčmah in na tesnem, je širil največ ugonobljenja. Blížal se je protivnikom le tako blizu, da ga niso mogli doseči z ostrinami. Ustrelivši najprej v tolpo s samokresom, je tolkel sedaj po glavah z držajem, mečal nosove, izbijal zobe in oči. Služabniki Kemličevi in oba Kmitičeva vojaka so prišli gospodu na pomoč.

Tepež se je prenesel od mize v drugi konec izbe. Lavdanci so se besno branili, toda od onega hipa, ko je Kmitic premagal Jozua, skočil v gnečo in takoj razčesnil drugega Butrima, se je začela zmaga nagibati na njegovo stran.

Rzedzianovo služabništvo je tudi padlo v izbo s sabljami in bati. A dasiravno je Rzedzian kričal, naj bijejo, niso vedeli, kaj naj store, ker niso mogli ločiti protivnikov, zakaj Lavdanci niso nosili vojaške obleke. Tako je priletela v zmešnjavi na starostine sluge kaka od teh in od drugih.

Rzedzian se je obnašal ves čas bitke zelo oprezno, hoteč spoznati Kmitica in ga dati ustreliti; toda pri slabi razsvetljavi mu je Kmitic venomer izginjal izpred oči; sedaj se je pojavljal kakor rdeč hudič, sedaj je zopet izginjal v mraku.

Odpor od strani lavdanskib sabelj je slabel z vsakim hipom, ker sta jim vzela pogum padec Jozue in strašno Kmitičevo ime. Toda borili so se besno. Medtem se je krčmar tiho zmuznil mimo pretepačev z vedrom vode v roki in polil ž njo ogenj. V izbi je nastala popolna tema; borilci so se stisnili v tak kup, da so se mogli suvati edino še s pestmi; čez nekaj časa so kriki prenehali, slišali so se le pridrušeni vzdih in topotanje škornjev. V tem so skozi odprta vrata najprej skočili Rzedzianovi ljudje, potem Lavdanci, za njimi pa še Kmitičevi.

Začela se je gonja v veži, v kolnici in hlevu. Začulo se je nekaj strelav, potem krik in rezgetanje konj. Zavrela je bitka pri Rzedzianovih vozovih, pod katere se je skrilo služabništvo; Lavdanci so ravnotako iskali skrilavišča pod njimi, in baš raditega so jih smatrali služabniki za napadovalce in parkrat ustrelili mednje.

"Podajte se!" je kričal stari Kemlič, vtikal svojo sabljo med prečke koles in zbadal na slepe pod vozovi skrite ljudi.

"Stoj! Podajamo se!" je odgovorilo nekoliko glasov.

In takoj je začela družina iz Vonsoše metati izpod voza sablje in bate, potem sta jih mlada Kemliča začela vleči za glave, dokler ni stari zakričal:

"K vozom! Poberite, kar vam pada v roke! Hitro! Hitro! K vozom!"

Mlada si nista pustila tretjič ponoviti povelja in sta se lotila razvezovati vrvi, pod katerimi so Rzedzianovi zaboji razpokle boke. In že so začeli metati zaboje, ko je naenkrat zadonel Kmitičev glas:

"Stoj!"

In Kmitic je začel, da bi podprl povelje, mahati po njih z okrvavljeno sabljo.

Kozma in Damijan sta naglo skočila na stran.

"Vaša milost! ... Kaj ni mogoče?" je vprašal pokorno starec.

(Dalje prihodnjic.)

Paul John Kvale, 34, farmer-laborer, ki bo imel v kongresu veliko moč, ker ga bosta obe strani snubili, republikanska in demokratiška.

VABILO NA zabavni večer s plesom V SREDO 26. NOVEMBRA

ki ga priredi

DRUŠTVO EUCLID ŠT. 29 S. D. Z.

V ŠPELKOTOVI DVORANI V NOBLE, O.

Začetek točno ob 7. uri zvečer

Za ta večer upamo na veliko udeležbo. Odbor bo preskrbel vsega dovolj na razpolago. Kdor se udeleži, dobi gotovo purana. Igral bo izvrsten orkester; vstopnina prosta.

Veselični odbor

V SPOMIN

OBLETNICE SMRTI MOJEGA ISKRENO LJUBLJENEGA SOPROGA

ANTON MIKLIČ

Dragi soprog, odšel si za vedno od mene. Storila sem vse, kar je bilo v moji moči, da bi te ohranila, toda ni bilo mogoče. Kako zelo pogrešam Tvojega dragega smehljaja na ustnicah. Tvoje izgube mi ne more nihče nadomestiti in pogrešam Te, kakor pogrešajo drugi solnce ali cvetlice. Globoko v mojem srcu pa leži Tvoja slika, kjer jo hočem tudi obdržati. Moje ustnice ne morejo povedati kar trpi in moje srce ne more izreči trpljenja, ki ga občutim, edino Bog ve, kako pogrešam svojega ranjkega soproga.

Elizabeth Miklič, soproga.

Cleveland, O., 24. novembra, 1930.

JESENSKI KONCERT Z IGRO

NA ZAHVALNI DAN, 27. NOVEMBRA, 1930

Ob 3. uri popoldne

V S. N. DOMU, 6417 ST. CLAIR AVE.

S sodelovanjem pevskih društev "JADRAN" in "CVET"

PRIREDI GA

Pevski Zbor "Zarja"

Odsek soc. kluba št. 27 J. S. Z.

Pevovodja g. J. Ivanush

Igrovodja g. Josip Skuk

PROGRAM:

- 1.) "Slavček," J. Aljaž mešani zbor "Zarja"
- 2.) "Josefina polka" moški zbor "Zarja"
- 3.) Nastop pevskega zbora "Jadrani"
- 4.) "Oj Doberdob," S. Prelovec moški kvartet "Zarja"
- 5.) "Na jezeru," J. Ivanush ženski zbor "Zarja"
- 6.) "Hišica pri cesti stoji," H. S. Prelovec moški zbor "Cvet"
- 7.) "Slovó" mešani sekstet "Zarja"
- 8.) "Venček," dr. A. Dolinar mešani zbor "Zarja"
- 9.) "Delavska himna," Zajc moški zbor "Zarja"
- 10.) "Ne zveni mi," J. Aljaž mešani zbor "Zarja"
- 11.) "Svoboda," priredil J. Ivanush skupno "Zarja" in "Cvet"

DRUGI DEL

12.) Igra: "GROBOVI BODO SPREGOVORILI"

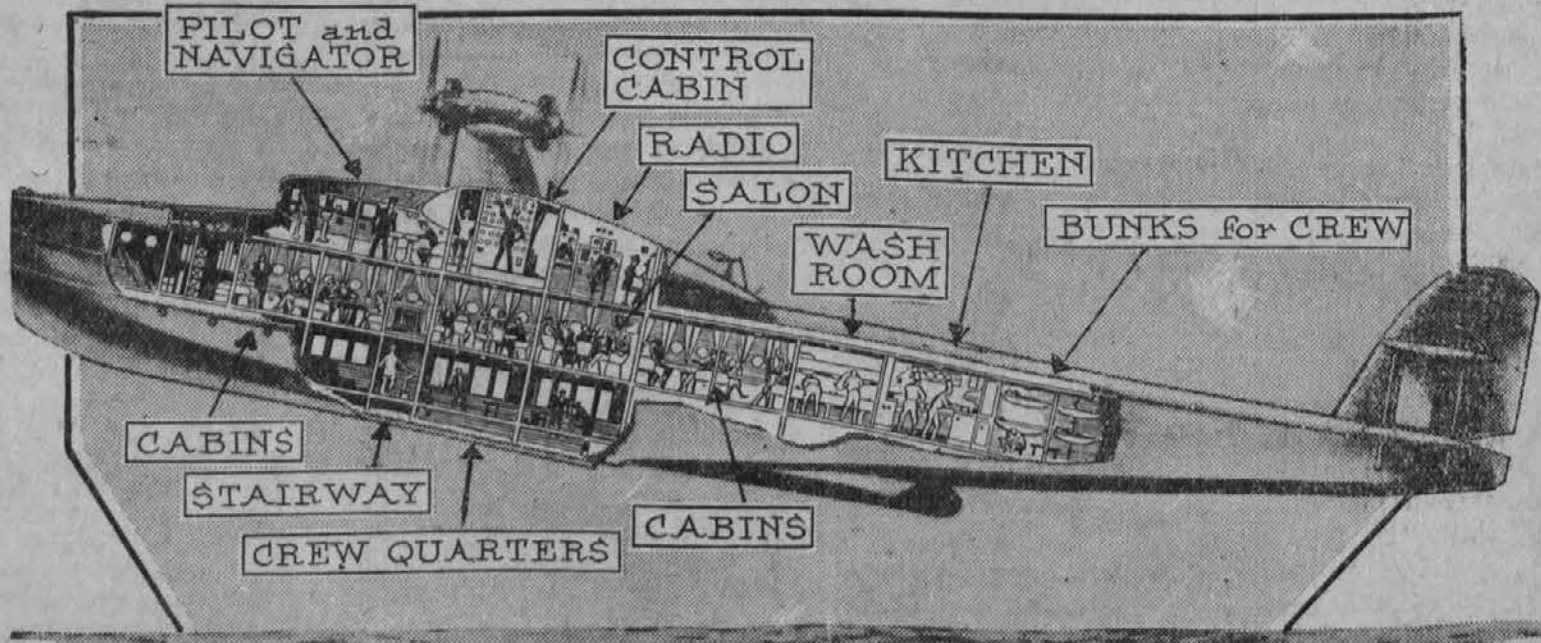
OSEBE:

IVAN KLARIČ, mizar	August Komar
MARIJA, njegova žena	Mrs. Debevec
FRANCELJ, osem let star	Stanley Centa
JULKA, šest let stara	Anna Pengov
STARI KLARIČ	Joseph Skuk
GOSPA BAŠIČ	Katy Juradac
PAVEL PRSTIČ	Valerio Ogrin
JOSEPH KOLAR	Frank Mack
STEFAN VERNIČ	Louis Zorko
GOSPA REICH	Rozi Stegovec
GOSPA JANKOVIČ	Anna Pengov
GOSPA ŠKRTIČ	Frances Epich
SKRB	John Krelbelj
SOSEDJE	Anton Kukovac in Steve Koren

Oba dejanja se vršita v delavski hiši

Udeležite se koncerta v polnem številu, da pomagate zboru do boljšega uspeha. Po programu se vrši ples in prosta zabava v spodnji dvorani.

Vstopnina za popoldne in zvečer je 50 centov; samo za zvečer 35 centov

Prerez zračnega velikana Do-X, ki bo poletel iz Nemčije v Zedinjene države. To je sedaj največji aeroplan na svetu.